

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2000-394

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiologian laitos	
Tekijä-Författare-Author Leppo, Anna			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Vakaumuksen ja vastarinnan näyttämöt : Etnografinen tutkimus AA-perustaisesta päihderiippuvuuden laitoshoidosta			
Oppiaine-Läroämne-Subject Yleinen sosiologia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 1999-09-01	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 174 s.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkimuksessa tarkastellaan myllyhoitoa toteutuvana arkisena toimintana sekä hoitotyöntekijöiden että asiakkaiden kannalta. Suomalainen myllyhoito on ns. 12-askeleen päihderiippuvuuden hoitomalli eli se perustuu Alcoholics Anonymous -liikkeen ideologialle. 12-askeleen hoitomallin historiallista kehitystä ja ominaispiirteitä sekä hoitomallin tuloa Pohjoismaihin esitellään luvussa kolme. Tutkimuskohteena on yksityinen Kalliolan kuntoutusklänikka, jossa myllyhoitoa harjoitetaan 28:n vuorokauden pituisena laitoshoitona.</p> <p>Tutkimusmenetelmä on etnografinen. Tutkimusaineisto hankittiin osallistuvan havainnoinnin sekä videonauhoitusten avulla. Lisäksi aineistolla käytettiin klinikan omia kirjallisia materiaaleja. Tutkimuksen teoreettinen tausta ja metodologinen ote on etnometodologinen. Tämä tarkoittaa instituution sosiaalisen todellisuuden tarkastelemista sitä ylläpitävien vuorovaikutuskäytäntöjen näkökulmasta (Heritage 1996).</p> <p>Tutkimusaineiston analyysiä keskeisesti jäsentävät etu- ja takanäyttämön käsitteet ovat peräisin Erving Goffmanilta (1959), hänen dramaturgisen sosiologian tutkimusohjelmastaan. Etnografista menetelmää, etnometodologista tutkimusotetta sekä laitos-etnografioiden tutkimusalueen aiempaa tutkimusta esitellään luvussa kaksi.</p> <p>Tutkimuksen ensimmäisenä tavoitteena on kuvata myllyhoidon hoitojakson kokonaisuutta arkisen vuorovaikutuksen ja muun toiminnan tasolla sekä hoitotyöntekijöiden että asiakkaiden kannalta. Toisena tavoitteena on eritellä tutkitun instituution toimijaryhmien suhteita ja identiteettejä käyttäen käsitteellisellä jäsennyksenä Goffmanin (1959) etu- ja takanäyttämöiden käsitteitä.</p> <p>Tutkimuksen neljännessä luvussa tarkastellaan instituution tavoitteita ja hoitoideologiaa hoitotyöntekijöiden vuorovaikutuksessa rakentuvana tulkintarakenteena. Työntekijöiden jaettu tulkintarakenne perustui AA:n näkemykselle päihderiippuvuudesta sairautena. Viidennessä luvussa tarkastellaan miten instituution tulkintarakenne kohtasi klinikan asiakkaat klinikan päiväohjelman toistuvissa toimintatilanteissa, ennen kaikkea työntekijöiden ja potilaiden vuorovaikutuksessa. Tässä luvussa erityisenä tarkastelun kohteena on se, miten päihdeterapeutit rakensivat ohjaamistaan pienryhmä-sessioista instituution etunäyttämöitä. Kuudennessa luvussa eritellään asiakkaiden keskinäisiä toimia, erityisesti takanäyttämöiden rakentumista ja asemaa heidän vuorovaikutuksessaan ja muussa toiminnassaan. Erityisenä tarkastelun kohteena on asiakkaiden orientoituminen erilaisissa keskinäisissä tilanteissaan sekä instituution tulkintarakenteeseen että instituution tulkintarakenteen kanssa ristiriitaisiin kulttuurisiin jäsennyksiin. Mitään yhtenäistä oppositiokulttuuria asiakkaiden keskuudessa ei vallinnut.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords pähdeongelmaiset - myllyhoito etnografia - pienryhmät - alkoholistit			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			